

Inhoud

1. De zeekaart van Columbus.....	7
2. Een belangrijke ontmoeting.....	12
3. Een aangepast plan.....	18
4. Iedereen aan boord.....	23
5. De reis begint.....	28
6. Aan boord van de <i>Santa Maria</i>	33
7. Waar blijft Martín?.....	37
8. Portugezen in aantocht?.....	41
9. Windstil.....	46
10. Een zee van gras.....	50
11. Land in zicht?.....	55
12. Onrust aan boord.....	59
13. Een vlek aan de horizon.....	63
14. In gesprek met indianen.....	67
15. Nog meer land in zicht.....	72
16. Martín de muiter.....	77
17. Paniek in de nacht.....	81
18. Schip in zicht.....	86
19. Gevangen.....	91
20. Terug van weggeweest.....	96
Hoe het verder is gegaan.....	101

1 De zeekaart van Columbus

1476 | PORTUGAL, IN DE KAARTENMAKERIJ

‘A lstublieft, meneer, een betere zeekaart zult u niet vinden.’ Met een zwierig gebaar en een grote glimlach overhandigt Christoffer Columbus een rol perkament aan de man die zojuist zijn atelier is binnengestapt.

De man werpt een blik op Columbus. Hij beantwoordt de glimlach niet. Hij neemt de rol aan en kijkt om zich heen, op zoek naar ruimte om de kaart uit te rollen.

Columbus schuift haastig wat boeken en andere kaarten opzij. ‘Ga uw gang’, zegt hij. ‘Ik zal u even helpen.’

Samen rollen ze de kaart uit. De man zegt nog steeds niets. Met zijn vinger volgt hij een van de kustlijnen die op de kaart getekend zijn. Plotseling draait hij zich om en wenkt hij een van de mannen die met hem mee is gekomen. ‘Wat vind jij ervan, Johan?’

Columbus luistert met een half oor naar het gemompel van de mannen. Hij staart naar de handen van de man voor hem. Verweerde handen, ondanks het feit dat er geen eelt op zit. Logisch, natuurlijk. De man tegenover hem is zeevaarder. Hij leeft meer op zee dan op het land, maar de echt zware klussen laat hij aan zijn bemanning over.

Plotseling kijkt de zeevaarder op. ‘Je hebt goed werk geleverd. De beste handelsroutes staan duidelijk aangegeven. Met deze kaart kunnen we onze kostbare handel veilig verscheppen. Hoeveel goud krijg je van mij?’

‘Precies zoveel als we hebben afgesproken.’

De man vist een klein buideltje tevoorschijn, en overhandigt Columbus het afgesproken gewicht.

‘Behouden vaart, meneer’, groet Columbus de man terwijl deze de winkel verlaat.

Hij zucht.

‘Chris, waarom zucht je? Je hebt zojuist een flinke hoeveelheid goud verdiend. Je zou blij moeten zijn.’ Bartolomeo, die zich bewust op de achtergrond heeft gehouden tijdens het bezoek van de zeevaarder, kijkt zijn oudere broer met opgetrokken wenkbrauwen aan.

NIEUWE HANDELSROUTES

De Portugezen, maar ook de Spanjaarden, zijn op zoek naar nieuwe handelsroutes naar Azië om aan kostbare specerijen te komen. Over land is niet veilig. Dan moet je door vijandig gebied: het Ottomaanse Rijk. Een optie is om onder Afrika langs naar Azië te varen. Columbus wil naar het westen varen en denkt zo bij Azië uit te komen. In die tijd weet men nog niet van het bestaan van Noord en Zuid Amerika af.

Columbus schudt zijn hoofd. ‘De kaart die ik net heb verkocht, klopt niet.’

‘Wat?’ Bartolomeo draait zich zo snel om, dat hij bijna het boek van Marco Polo van tafel veegt. ‘Wat bedoel je? Als iemand gedetailleerde zeekaarten kan tekenen, zijn wij het.’

‘Dat is precies wat ik bedoel. Ik zal het je laten zien.’ Columbus schuift het gordijn opzij dat de tekentafel uit het zicht van klanten houdt.

‘Kijk, dit zijn de metingen die Johan mij heeft gegeven. Hij heeft dit logboek op zijn vorige reis bijgehouden. Maar als je dit naast

de metingen van Toscanelli legt, zie je dat de kaart die ik net verkocht heb, niet helemaal juist is. ...'

'En, wat vind je van mijn idee?'

'Tja.' Bartolomeo strijkt met zijn hand over zijn kin. 'Als het inderdaad allemaal klopt wat je zegt over oceaanstromingen en zo, dan zou je weleens gelijk kunnen hebben.'

'Dus jij denkt ook dat we Indië net zo goed via het westen over zee kunnen bereiken als via het oosten over land?'

Bartolomeo steekt zijn handen in de lucht. 'Hoho, broertje van me. Nu loop je wel heel hard van stapel. Dat de aarde rond is, dat is inmiddels welbekend.'

'Zeg dat maar tegen die man die hier net was.'

'Ja, ik weet dat er nog altijd een paar mannen rondlopen die daar niet van overtuigd zijn, maar iedereen die een beetje kan rekenen, is inmiddels wel zo ver dat hij snapt dat de aarde onmogelijk plat kan zijn. Maar dat betekent niet dat we er zomaar van uit kunnen gaan dat Indië ook via de andere kant bereikbaar is.'

'Maar de berekeningen ...'

'Ik weet het. Ik weet het. De berekeningen lijken erop te wijzen dat je gelijk hebt. Maar toch ...'

Columbus fronst zijn wenkbrauwen. 'En toch vertrouw je je broertje niet. Nou, ik zal het je bewijzen.'

Bartolomeo schiet in de lach. 'O ja, hoe wil je dat gaan doen?'

'We gaan de reis zelf maken.' Columbus slaat met zijn vuist op tafel. 'We zullen iedereen bewijzen dat we gelijk hebben.'

'Tuurlijk', knikt Bartolomeo. 'Wij, twee simpele kaartenmakers, kopen wel even een schip, we huren wat bemanning en we varen uit. Geen probleem.'

Columbus loopt naar zijn broer toe en blijft vlak voor hem staan. 'Je weet best dat ik diep in mijn hart geen kaartenmaker ben.'

En jij ook niet. We hebben al eens eerder een zeereis gemaakt en we zullen dat weer gaan doen.'

'Maar ...'

'En wat het geld betreft ... je bent toch niet vergeten dat Felipa's familie de koning kent? Als Felipa's man kan ik daar vast wel een bezoekje regelen.'

Bartolomeo hapt naar adem. 'Je wilt naar de koning gaan?'

'Eindelijk snap je het. Eerst naar de koning en dan naar Indië. Via het westen.'

15^E-EEUWSE KAART MAKEN

⇒ **STAP 1:** 'Oud' papier

⇒ **NODIG:** *Thee, heet water, kopje, papier, keukenrol of toiletpapier*

Zet een kopje thee. Laat het theezakje afkoelen. Trek met het theezakje strepen van boven naar beneden. Dep het papier met keukenrol. Laat het papier goed drogen.

⇒ **STAP 2:** Speciale pen

⇒ **NODIG:** *Grote veer, schaar, kladpapier, inkt of een donkere kleur ecoline, heet water*

Doop de veer met de punt (waar geen haartjes zitten) een paar seconden in heet water.

Knip de punt schuin af.

Doop de veer in de inkt en schrijf tot de inkt op is. Doop de veer opnieuw in de inkt.

Oefen eerst even op een kladblaadje.

⇒ **STAP 3:** Kaart tekenen

Nu kun je een kaart ontwerpen en met de veer op het papier tekenen. Schets eerst de landkaart met potlood. Trek hem dan over met inkt.

⇒ **TIP:** Schrijf met citroensap en een schone veer of penseel een geheime boodschap op jouw kaart.

Met een strijkijzer kun je de boodschap zichtbaar maken.